

magyar levéllel
 téged is híveim
 mel teszem ezt.
 ár. A rejtvények
 lőt engedek. Jól
 ből felépültél. —
 zed, hogy csak
 zá a te kedves
 elyről azt írod,
 milyen örömt
 gy elvégezzem a
 új számot, me
 or már az utolsó
 magaddal vagy
 — Kármán Tó
 radságtokat. Az
 etűnek. Hanem
 hogy ezzel a
 benne összeró
 . páholy-t, ho
) Ily értelemben
 még egyszer. —
 atálnak minden
 indaddig, amig
 ellen nem tilta
 igazítás végett
 ulnak. Helyesen
 yett »Takácsné
 x, hogy a hibát
 z a »Kis Lap
 t a tavasz!«
 még az De. ha
 versikét csak
 rletnek minden
 ra telik majd
 szlöm. — Milch
 éválik. Ha nem
 ztalásom) nem
 kezded írása. —

mert piszkos

G.

kek részére
 t., ifj. Dousa
 e 1 frt., Lo
 izella 50 kr.
 kegyes ada
 rgó bácsi.

henaem-épület.
 adapestén.



VESZEDELMESES TALÁLKOZÁS. (Lásd a 101. lapon.)

ROSZCSONT FERKE
KALANDJAI
VIZEN ÉS SZÁRAZON.

— Elbeszéli *Ida néni.* —

(Számos képpel.)

(Folytatás.)



AL KEZDTÉK döngetni a vasajtót; de hiába! — ez meg nem mozdult, akár a fal. Kiáltoztak, de hasztalan. Nem jött segítség. Még ha valaki ott járt volna is a romokban, sem hallhatta volna jajgatásukat.

Ferke sírt, jajgatott és szidta Gyurit, minek esalta ide? Kivált mikor a gertya kialudt és sötétben maradtak, olyan vak sötétségben, melyet egyetlen egy sugár sem enyhített. Ekkor Gyuri kimutatta, hogy különb legény Ferkénél. Tudta ő is, hogy borzasztó helyzetben vannak, de nem orditozott, hanem azon törte fejét, hogyan szabadulhatnának ki a rettenetes börtönből?

— Te Ferke, mondá; itt hiába dörmöbölünk. Ez az ajtó titkos rugóra jár és nem fog mozdulni, ha tíz évig döngetjük is. Ne kiabálj, mert azt nem hallja meg senki. Ha itt maradunk, éhen veszünk. Hanem tudod mit? — menjünk előre, nem veszhetünk semmit. Hátha ez itt alagut s a szabadba visz? Azt is hallottam, hogy ebből a várból valaha titkos ut vezetett ki.

— Igen ám! szakítá félbe Ferke; ez is olyan igaz lesz, mint a te kincsed! Ja-ja-jajj!... minek is jöttünk ide!

— Magam is bánom, de hát mit

tehetünk most egyebet? ... Gyere hát, menjünk, unszoló Gyuri. Előre!

— Én haza akarok menni uzsonázni! bögött Ferke.

— Menj ha tudsz, mondá Gyuri; én előre indulok. Ha tetszik, maradj itt.

Ahhoz sem volt Ferkének kedve; így hát követte Gyurit (Lásd a képet a 100 lapon.) aki folyton haladt előre. Borzasztó ut volt ez a sötétben! A levegő e dohos, penészes, nyirkos falak közt fulasztó volt. Néha-néha a gyújtó világánál egy perczre körül tekintettek, de nem láttak egyebet a felesillanó nedves falaknál. Lassan tapogatódzva mentek előre. El is fáradtak, meg-megálltak egy perczre, de csakhamar tovább folytatták utjokat. Egyszer, mikor megint megvillantották a gyújtót, Gyuri örömmel kiáltá:

— Ferke! Nem látod, hogy a láng lobog?

— Ha lobog is, mit érek vele?

— Azt, hogy szél van! Közel vagyunk a nyiláshoz, a szabaduláshoz.

— Hiszen akkor világosabb volna már ez a lyuk itten, dohogá Ferke két-kedve.

— Majd meglátod, hogy igazam van, biztatá Gyuri; nemsokára künn leszünk.

És csakugyan: rövid idő multán friss levegő csapta meg a két gyerek arcát. Most már gyorsabban lépkedtek. A remény, az öröm fokozta erejüket, pedig olyan fáradtak voltak már, hogy nem birtak a lábukon állani.

— De hát mért nem akar világos lenni? töprenkedett Ferke. Gyuri ennek az okát is eltalálta.

— Azért van sötét, barátom, mert mi úgy négy óra tájt mentünk le, és most már este van.

— Csak már kívül volnánk! nyögé Ferke.

— Éljen a szabadság! Kívül vagyunk! kiáltott Gyuri.

Még csak sűrű bokron keresztül költött utat törniök, aztán kiértek a szabadba. A töviseken ott maradt arczukról és kezükről a bőr, és ruhájuk is megadta az árát; de oda sem néztek neki, mikor Isten szabad ege alatt vehettek lélekzetet. Ujjongtak, kaczagtak, kurjongattak örömiükben. Csak aztán jutott eszökbe körülnézni, hova is kerültek.

Csendes nyári éj volt, a hold szépen sütött, de messzire nem láthattak, mert nagy erdőben voltak. Gyuri maga sem ismerte a vidéket, annál kevésbé Ferke, aki idegen volt Bánhidán. Ilyen tájt nem indulhattak haza-felé. Az utat nem tudták és fáradtság és álom is nyomta őket.

Lefeküdtek tehát a jó puha pázsitra, és ringatni sem kellett őket, már néhány perc múlva versenyt hortyogott a két pajtás, úgy hogy az erdő madarai is megijedtek tőlük. Csak akkor ébredtek föl, mikor a napsugarak kíváncsian kandikáltak be a sűrű lombozaton át, hogy milyen furcsa vendégeket kapott a rengeteg.

— Hála Istennek, hogy ismét láthatom a szép napvilágot! fohászodott Gyuri, mikor végig nyújtózkodva fölnezt, és az arany sugarakat és a kék eget a szép bárány felhőkkel látta a lombtetőzetén át. — Milyen szép a világ! Attól tar-

tottam, hogy oda veszünk abban a sötét sirban.

— Mégis, hogy vitézkedtél! morgott Ferke. Mit ér az a szépség, ha nincs, rajt együnk? Bárcsak vajas kenyér volna az a nap, mindjárt bekapnám. Olyan éhes vagyok!

— Vajás kenyeret nem kapsz itt, de málnát, szedret eleget — biztatá Gyuri. Ha tetszik, gomba is lesz.

— Köszönöm az ilyen reggelit! duzzogott Ferke. De mivel mást nem tehetett, Gyurival együtt elindult szedret keresni. Szerencsére találtak annyit, hogy éhüket és vele együtt szomjuságukat is elverték.

E reggelizés után Gyuri egy magas fára mászott, hogy körül nézzen, hova és merre menjenek.

— Látod már Bánhidát? kérdé Ferke.

— Nem látok én itt egyebet rengeteg erdőségnél, mondá Gyuri. De nini! Amoda messze valami fehérlik! Ez tán az ország-utja. Arra tartunk hát!

Mentek-botorkáltak a rengeteg nagy erdőn, melyben még csak szekér-csapásra sem akadtak. Mindig abban az irányban, ahol az ország-utat láthatták, mely azonban jó messzire volt tőlük. Szép, regényes, festői vidék terült el előttük; de így üres, korgó gyomorral nem igen tetszett Ferkének. Minduntalan panaszkodott.

— Meghalok! Éhen veszek! Ha mind e fa-levélből salátát készítenének és hozzá megsütnék mind, a hány szalonka, nyúl, őz, szarvas és vadkan van ebben az erdőben, én azt egy ebédre megenném.

— Majd csak addig, amíg ez a te nagy ebéded elkészül, rágodjál egy kis *türelemfüvön!* mondá Gyuri. Itt ugyan

pecsenyét nem kapsz. Itt a »Zöldághoz« címzett vendéglőben nincs egyéb mint: vaczkor, kökény, galagonya, áfonya, nadragulya, makk, som és csipke. Nagyon jó, tessék parancsolni!

— Még ha spenótnak főznék is meg ezt a sok zöldséget, azt is megenném! sóhajtozott Ferke. Bárcsak egy korty vizet kapnánk, ebben az istenverte »Zöldágh«-kocsmban, mert majd megveszek szomjan. Jaj meghalok!

— Lesz itt erre valami forrás is, biztatta Gyuri, mert nedves a föld. Nézzünk utána! Csak nem szabad mindjárt elcsüggedni!

És valóban: néhány lépésnyire tovább, frissen bugyogó forrásra akadtak. Ittak is eleget, amitől egy kissé megújult az erejük, mert bizony nagyon elcsigázta őket az ut. Ott le is heveredtek egy vén bükk alá, hogy pihenjenek. Természetesen, a mi Ferkónk megint panaszduljunk, akármilyen neheziünkre esik is a járás

kodott és jajgatott. Gyuri egyre vigasztalta:

— Nem olvastad, a híres utazóknak miféle kalandjaik voltak? Képzeld el már most, milyen lehet az, ha valaki a sivatagban a forró homokban gázol és ha kifogy a vize.

— Hát annak sincs jó kedve, dünynyögé Ferke; épp úgy, mint nincs nekem.

— Jobb is volna most a János-pap országában, hol a sült tyúk a salátára keménytojást tojik és a kolbászfa tele van gyümölessel. Évelődött Gyuri; magam is ott szeretnék lenni — de hiába, oda nem vezet ut. Hanem iparkodjunk, hogy mielőbb kiszaba-

duljunk, akármilyen neheziünkre esik is a járás

Igy hát tovább mentek. Hol málnát, hol meg szedret találtak; mikor pedig egy-egy mogyoró-bokorhoz értek, Ferke el sem akart távozni tőle, míg mind



... KÖVETTE GYURIT. (Lásd a 98. lapon.)

egy szemig le nem szüretelte, pedig a mogyoró még meg sem volt érve.

A szemes Gyuri, aki füt-fát ismert az erdőben, meglátott most egy szép-levelű növényt: kihúzta a földből és

megkínálta a gyökerével Ferkét. Édesgyökerü páfrány volt az, melynek Ferke ugyancsak megörült és egész uton azt szopogatta.

(Vége következik.)

OKTALAN FENYITÉS.



*EJNYE Ilonka kisasszony,
Hát illik ez? Biz' haragszom!
Mit üldözi haragjával
Az ártatlan bábukat?
Hogy bánik a Viczájával!
S Katka feje kilyukadt!
Hogy az egyik nevetlen,
A másik meg engedetlen?*

*Hogy ez torkos, micsodás,
A másik is nagy hibás?
Haragos Ilonkám lelkem,
Már bizony én csak azt sejttem,
Hogy igazságtalan vagy te!
Ha jól értem tettetted:
Az ártatlan bábokban te
Önhibádat büntetted.*

VESZEDELMES TALÁLKOZÁS.

(Képpel a ezimlapon.)

HÉL idején szánkázásnál megesis néha nálunk is egy kis alkalmatlan találkozás, de legföljebb farkassal. Ez sem éppen barátságos dolog, mert a farkas, kivált mikor éhes, ugyancsak veszedelmes ficzkó: ráront emberre, állatra, s ha teheti, bizony agyon marcangolja. De mi jó lovakat fogunk szánkánkba s az

éhes ordas nem igen ér utól, ha lovaink jól neki iramodnak.

Bajosabb állapotban van az a testvérpár, melyet itt a képünkön látunk. Ugyancsak veszedelmes módon akadt meg a szánkázásuk, melyre félórával előbb vígan indultak. Persze, nem itt valahol a mi vidékünkön, hanem messze fönt a tél igazi országában, melyről éppen nem régiben is már többször beszéltem el egyet-mást.

Ha akkor figyelemmel olvastátok, emlékezni fogtok, hogy elbeszéltem azt is, milyen szánkát használnak ott. Nem lehet abba lovat fogni, már csak azért sem, mert ott — nincs ló. De ha volna is, hiába volna. A süppedékes mély hóval borított mezőkön lóval nem lehetne boldogulni. Kutyákat tanítanak tehát be a szánka húzására s a hűséges, erős állatok pompásan végzik a szolgálatot; csak hogy természetesen a szánka nem lehet olyan nagy és nehéz, mint a mienk, aztán meg legalább is hat kutyát köll befogni, hogy elhuzzák. De így aztán nagy kedvvel huzzák is.

Egy hajós kapitány gyermekeivel történt az a veszedelmes kaland, melyet a képen lerajzolva láttok. Hajója be volt fagyva a tengerbe; de ezt nem bánta, mert előre tudta, és úgy számított, hogy ott tölti a telet. Vitt is magával mindent, amire szüksége lehetett, vitt szánhúzó kutyákat is, hogy a hófödte szárazföldet is bejárhassa és kikutathassa.

Vele volt tizenöt éves fia és tizenhárom éves leánya is, kik a hosszú, csikorgó télen bizony sokat unatkoztak a hajón. Legjobb mulatságuk az volt, ha megkaphatták a kutyafogatu szánkát és egy kicsit szánkázhattak. De lassanként azt is unalmasnak találták, hogy mindig csak a közel környéken szánkázzanak.

— Ma kirándulunk kissé messzebbre, mondá egy napon Róbert. Elviszem apácska puskáját, talán lövök is valami vadat. Siess, Alice! Hozzad a nagy pokróczot.

Beültek a szánkába s a hat kutya vígan röpitette őket a sikos hómezőn végig. Már jó félóránnyira voltak, messze a kietlen hósvatagban, midőn a kutyák egyszerre csak megálltak s dühösen ugatni, vonítani kezdtek.

— Mi ez már no! Előre! kiáltá Róbert.

De a következő pillanatban már nem mondta. Mert egy hódomb mögül hatal-

mas jeges-medve bukkant elő és morogva közeledett feléjük.

Alice rémülten sikoltott fel s Róbertnek is, bár nem volt félénk fiu, elhült ereiben a vér. Hiába akart volna gyorsan haza hajtani, a kutyák nem hallgattak többé reá, hanem dühösen szembe szálltak a már közéjük lépett medvével. Csakhogy a viaskodásuk nagyon egyenetlen volt. A kutyák hiába marták, tépték a medve vastag bundáját, nem nagy kárt tettek benne, míg a hatalmas medve megragadta az egyik kutyát, első lábaival fölemelte s egy pillanat alatt agyonmarta.

— Jaj Istenem! Végünk van! Fuszunk! kiáltá Alice.

— Hiába volna. Ha futni lát a medve, utánunk ered és okvetlenül utól éri akkor igazán végünk van. Itt a jó puskám, Isten nevében itt szállok szembe a fenevaddal.

Jól tudta Róbert, hogy ez is veszedelmes. Ha nem találja jól a fenevadat, ez rögtön ott hagyja a kutyákat s a lövőre tör. De hát nem volt miben válogatni. Most legalább még jól célózhatott mert a kutyák megállították a medvét.

Czélózott és lött. A medve nagyot bődült és elbukott. A golyó erősen megsebezte. Erre a kutyák még dühösebben rontottak rá és most már bátrabban marcangolták. De a medve még egyszer fölemelkedett s Róbert felé indult; csak hogy Róbert készen várta s a duplacsövű puskából a másik golyót is kilötte, oly szerencsésen, hogy a medve felfordult. Nem is mozdult meg többet.

Jó ideig tartott, míg a feldühösödött kutyák ismét rászánták magukat rendes mesterségökre és haza röpitették a szánkával Róbertet és Alicet. Több ember ment rögtön a medvéért s diadallal hozta meg. Róbertnek nagy volt a dicsősége a két szép lövésért, de ő maga bizony nem nagyon szívesen gondolt reá és azontul nem is kalandozott el a kutyafogattal messzire.

KELEMEN BUKÁSA.

— Beszélyke. —



KGÉSZEN csöndesen ült a mama az ablaknál és varrt szorgalmasan. Egészen csöndesen ült Kelemen is az asztalnál és tanulta a leckéjét. Csakhogy a mama szaporán haladt is a munkájában, Kelemen pedig minduntalan előről kezdte. Amiből akárki is könnyen kitalálhatta volna, hogy aligha messzire haladt, mikor még az elejével sincs tisztában.

Tulajdonképen nem is volt csodálatos, mert bajos a tanulónak úgy boldogulni, ha valaki két sort olvas, de a harmadiknál már nem ott jár az esze, hanem egészen más dolgon töri a fejét. Kelemen nem is bírta megállni, hogy újra el ne mondja, amit már sokszor elmondott:

— Ugy-e anyácskám, az már mégis borzasztó volna, ha az az alamuszi Ernő elkaparitaná előlem az ösztöndíjat?

— Az valóban nagyon kellemetlen volna, nekem is, de főleg neked. Hanem hát: csak tőled függ, hogy te légy a győztes.

— Tőlem ... persze, tőlem ... de mikor az mégis bajos! A tanár ur mindig azt mondja, hogy a számtanban és a történelemben gyöngye vagyok ... de mikor nem tudom azokat a gonosz számokat megtartani a fejemben. Mikor már azt hiszem: no most már mindent jól bevéstem a koponyámba, hát tessék! ... mégis elvétem vagy száz esztendővel a mohácsi csata napját. Az a haszontalan Ernő pedig úgy tudja, mint a parancsolat.

— Ha ő tudja, te is tudhatnád. Halottam a tanár úrtól, hogy Ernő sokkal nehezebben tanul, mint te.

— Meghiszem azt! Álljon ki velem a nyelvtanban vagy a természetrajzban, vagy a rajzolásban ... No bizony! Azt még senki sem mondta az iskolában, hogy Ernő előbbre való! Már annyit mindig érek, mint ő!

A mama kissé elmosolyodott, de nem egészen vigan. Tudta ő jól, hogy Kelemen milyen jeles eszü és becsvágyó fiu és öröme telt is benne, csakhogy nem mindig. Például most sem. Szerette volna, ha Kelemen egészen másképp végzi ezt a dolgát, ha már egyszer bele fogott.

— Nem voltál kénytelen vele, hogy versenyre szállj, mondá a mama kissé komolyan. De ha már bele fogtál, azt szeretném, hogy becsülettel álljad meg, mert különben csufot vallunk veled együtt mi szüleid is.

— Attól ne félj, anyácskám. A tanár ur minap mosolyogva mondott nekem olyan formát, hogy ő már előre is tudja, mi lesz a verseny vége.

— Jól van, jól! Tudom, hogy a tanár ur szeret. De hát ő bizonyosan azt hiszi, hogy többet fogsz készülni, mint dicsekedni és bizakodni. Pedig magad is tudod, hogy vannak tantárgyak, melyekben nem vagy nagyon erős.

— Majd leszek. Ha én egyszer hozzá fogok!

És hogy igazolja beszédét, abba hagyta a további csevegést s megint neki feküdt a könyvének. Csakhogy azok a gonosz évszámok újra össze-vissza kavartak a

szemei előtt s akárhányszor gondolt olyan formát, hogy talán okosabb lesz ezzel nem is vesződni. Bizonyosan Ernő sem fogja ezt olyan nagyon pontosan tudni s akkor ebben egy-formák lesznek. A többiben pedig biztosan legyőzi. Okvetlenül le is kell győznie, különben oda a hirneve.

Eddig is folytonosan Ernővel kellett küzködni. Ők ketten voltak az iskola hősei s a tanárok kedvencei. De mégis Kelemen volt az igazi kedvencz, akire büszke volt az egész iskola. Eleven, gyors eszével hamar megértette, akármilyen nehéz tárgyat magyarázott a tanár; még ha valamit nem tudott is jól a könyvből, gyorsan kiegészítette a maga eszéből. Írásban, rajzban közel sem igen járt hozzá senki, ha egyszer ki akart tenni magáért; aztán ügyes volt minden féle dologban, játékban; amit gondolt, hamar meg is tette.

— Ezzel a fiúval becsületet fog vallani az iskolánk, mondogatták a tanárok. Most még egy kicsit szeles, de idővel majd alaposabban fog gondolkozni. S ami hibája van is, helyre üti vidám nyíltságával.

No, az ellenfele, Ernő, az nagyon másféle volt. Már külsőleg sem volt olyan délczeg, piros-pozsgás, villogó szemű fiú

mint Kelemen. Ritkán lehetett hallani, hogy Ernő nagyot kaczagjon: az igaz, hogy duzzogó képet sem mutatott soha,

hanem szelid nyájassággal komolykodott. Valami feltűnően ügyes felelettel soha sem lepte meg a tanárt, de a tanár



MADÁR-ETETÉS.

— Téliós rímek.

(A pontok a kioldandó szavak számát jelentik. Az összesített hosszahangok egy szóval számoltak.)

Csúf felénk repkedjétek,
 Apró, éhes
 Tengeremből
 Bátoran s bőven
 Teljélt piczi
 Oratosak
 A szővra
 És aszerint
 Hej, ti szürke protétárok!
 Czirmos ezéza les
 Mondja bátyám Misika is:
 Hogy a macska nagy

sem tudta soha meglepni azzal, hogy olyant kérdezzen tőle, amire Ernő nyugodtan és helyesen ne felelt volna. Amit

gondolkozott rajta, míg végre is egészen tisztába jött vele. Mert ugy okoskodott, hogy ha valamit tudnia kell, hát bizonyosan lehetséges is, hogy tudja. Akkor pedig csak kitartás és szorgalom kell hozzá.

A tanárok persze nagyon megbecsülték Ernőt, ha nem találták is olyan kedvesnek és kellemesnek, mint Kelemen. De hát ezt nem is kívánhatták tőle. Ernő szegény özvegy asszonynak volt a fia s anyjának bizony áldozatába került, hogy taníttatta, mikor még három kisebb gyermekről is kellett gondoskodnia. Ernő pedig jól tudta ezt, és szinte bántotta a lelki-ismeret, hogy annyi gondot okozó anyjának; de hát ezen nem segíthetett; csak azzal hálálhatta meg, hogy teljes iparkodással megmutatta: hogy nem hiába áldoz érte jó édes anyja. Játékra keveset gondolt, s ha szabad ideje volt, otthon a kis testvéreit taníttatta. Így aztán nem ért rá, hogy olyan vidám, eleven legyen, mint Kelemen, kinek módos szülei kellemes, gondtalan életet nyújtottak.

Ilyen volt a két versenytárs. Erősen szorongatták egymást az elsőségért, de akkor tört csak ki az igazi kemény versengés, mikor egy napon a tanár így szólt az egész osztályhoz:

— Iskolánk nemes barátja, Várszegi földbirtokos ur. nagy alapítványt tett. melyből intézetünk egy növendéke gazdag évi ösztöndíjt kap mindaddig, amig csak be nem fejezi tanulmányait. De csak az kaphatja meg, aki ebben az osztályban a legjelesebb. Tehát rajta fiuk, szálljatok nemes versenyre, ki lesz a legjelesebb.

— Oh, azt hiába is próbálgatnók, szólt meg egy fiu. Ugyis bizonyos, hogy vagy Ernő, vagy Kelemen jutnak első helyre.

— No, körülbelül magam is azt hiszem, szólt a tanár. De nekik sem lesz könnyü feladat. Várszegi ur azt kívánja, hogy azok, akik jelentkeznek a versenyre, még külön vizsgálatot tartoznak tenni, s aki itt legjelesebb, az nyeri el a jutalmat, mint az iskola legkitünőbb növendéke. Aki bizik magában, jelentkezzen.

Ernő minden habozás nélkül felállt:

— Én pályázni fogok a jutalomra, tanár ur.

— Helyes. Tőled el is vártam. Neked kétszeres kötelességed: mert ha győztes maradsz, nagyot segítesz szegény jó anyádon, akinek aztán nem lesz veled gondja. Eddig is iparkodtál, hogy te légy a legjelesebb növendék az iskolánkban; elhiszem, hogy komolyan szállsz a sikra.

E szavak hallatára Kelemen szinte elvörösödött. Más legyen az első? Azt nem tűrheti el. Még eddig mindenben mindig ő volt az első, és most hirtelen, hogy Ernő mégis eléje vágott? Rögtön felállt ő is.

— Tanár ur, én is fogok pályázni.

— Nagyon helyes. Igen rösteltem volna, ha te nem jelentkezel. Tehát már ketten vagytok.

Nem is szaporodtak többre. A többi pajtások bölesen belátták, hogy Kelemen és Ernő mellett nekik semmi reményük sem lehet a győzelemre.

Ernő és Kelemen annál komolyabban láttak hozzá a dologhoz. Ernőt, mikor otthon elmondta a dolgot, anyja megölelte és gyöngéden megsimogatta.

— Iparkodjál, fiam. Javunkra lesz mindnyájunknak.

Kelemen is öleléssel és dicsérettel fogadták otthon szülei s apja így szólt:

— A pénzre nem vagy rászorulva, de hogy ki akarod vivni az elsőséget, azt szeretem. Hanem aztán ki is vivd, és ne mondhassák, hogy hetvenkedve bele fogtál... és bele buktál. Ha azzal jössz meg, hogy csakugyan első lettél, én is meg foglak jutalmazni. Elviszlek szép utazásra, esztendőre kapsz puskát, paripát és még ezenkívül megengedem, hogy kérj valamit, amit nagyon óhajtasz. Mert nagy öröm lesz nekem és anyádnak, ha tudjuk, hogy annyi fiu közt te vagy a legkülönb.

Ilyen biztatással Kelemen csak még inkább el volt tökéltve, hogy kivívja az elsőséget. Most már nem is hátrálhat, mert csuffá lenne. Azzal az egy-két tárggyal, mellyel eddig nehezen boldogult, majd csak megbirkózik.

Birkózott is minduntalan, csakhogy közbe-közbe máson is járt az esze.

— Ugy-e, anyácskám, ha sikerül a győzelem, megteszi apácska, hogy még ez idén veszi meg nekem a puskát?

— Nem tudom, kedves fiam; de azt hiszem, megteszi, ha megkéred.

— Akkor a nyári szüneten kimegyek vagy két hétre Józsi bácsiékhoz s ott vadászni fogok. Jaj de pompás lesz az! Olyan gyönyörű erdő van ott... akár egész nap is el lehet benne bolyongani.

— Az nagyon szép lesz, csak az kell hozzá, hogy a puska meglegyen, szolt a mama. De ha előre is mindig csak ezen járatod az eszedet, attól tartok, hogy nem sokat fogod azt a puskát elsütögetni, mert csütörtököt mond az egész nagy vállalkozásod.

— Persze, persze! No, de most már hozzá látok ezekhez a gonosz számokhoz. Majd csak megbirkózom velök. Nem akadtam én még olyan ellenségre, akivel ne bírtam volna.

Most már sürgető a dolog, mert másnap volt a nagy nap, mikor meg köllött mutatniok, mit tudnak.

Kissé sápadtan, de nyugodtan jelent meg Ernő másnap az iskola külön szobájában, ahol mérkőzésöknek meg kellett történni. Kelemen csak olyan vidám volt, mint máskor, mert teljesen bizott magában. Ha egyszer-mászor megakad is, seba! Majd kivágja magát. Aztán egyéb tantárgyakból meg majd annál pompásabban felel. Egy kicsit meg arra is számított, hogy Ernő is meg-meg fog akadni egyben-másban.

Ebben egy kicsit csalódott. Mert Ernő nyugodtan, szabatosan felelt minden kérdésre. De Kelemen sem maradt hátra s oly tüzesen, értelmesen mondta el a mondókáját, hogy mindenki örömmel hallgatta. Ernő úgy látta, hogy neki bizony kissé halványulnak a reményei, Kelemen jár elől.

— Nem tehetek róla, gondolá. Én megtettem mindent, amit csak bírtam.

Az igazgató és a tanár is látta ezt, de hát igazságosak voltak s a tanár így szolt:

— Eddig szépen mérkőztetek. Most még Kelemen van egy kicsit előre, de nem sokkal. Az fog dönteni, hogy ki csinál szebb és hibátlanabb írásbeli dolgozatot. Főladok nektek egy számtani és egy történelmi kérdést. Erre itt mindjárt megírjátok a feleletet, minden könyv és magyarázat segítsége nélkül. Csöndben lesztek itt ketten, csak én magam maradok itt veletek.

A kérdések, melyeket a tanár feladott, ugyancsak fogósak voltak, de hozzá kellett látni. Erősen hozzá láttak s Kelemennek ugyancsak fött a feje. Érezte, hogy most fog eldőlni a dolog. Tanulta ő azt mind, amit most tudnia kell, hogy jól megírja a dolgozatát; de éppen most lett volna nagy szüksége azokra a gonosz számokra, melyek ugy szerettek elröpülni a fejéből. Hanem azért csüggedetlenül dolgozott.

Mikor már dél elmúlt, a tanár azt mondta, hogy egy órára haza mehetnek ebédelni; délután folytatják a munkát. Kelemen rögtön haza is szaladt, míg Ernő azt kérte, hogy még néhány percig maradjon, mert az egyik dolgozatát be akarja fejezni.

Ebéd után Kelemen érkezett elsőnek vissza. Mikor belépett, senki sem volt a szobában. Egyik padon ott feküdt az Ernő kész dolgozata. Amint Kelemen ezt megpillantotta, egy gondolat villant át az agyán.

— Ernő talán jól leírta a számokat ...
ha bele néznék ...

Bele is nézett. És pontosan leírva
megtalálta éppen mind azt, amit nem
tudott s amit tudnia szükséges volt.

Írónnal gyorsan kijegyezte egy papir-
szeletre, aztán sietett a maga helyére.
Pár percz mulva belépett a tanár, aztán
nem sokára Ernő is. És mély csöndben
dolgoztak tovább.



DUZZOGÁS. (Lásd a 111. lapon.)

Majdnem egyszerre készültek el s
átadták dolgozataikat a tanárnak.

Jól van, fiaim. Derekasan dolgoztatok.
Bemutatom munkátokat az igazgató ur-
nak és holnap megtudjátok, ki a győz-

tes. Szépen, becsületesen mérkőztetek!
Akár melyőtök lesz a nyertes, büszke
lehet rá.

Együtt távoztak. De most sajtáságos-
képen nemcsak Ernő volt kissé sápadt

és nagyon szótlan, hanem Kelemen is. Ez nem volt az ő szokása és bizonyosan feltűnt volna Ernőnek is, ha ő is nem lett volna oly nagyon elfoglalva a maga gondolataival. Arra gondolt, amit a tanár épp az imént mondott s ami nagyon jól esett neki.

— Igazat mondott, gondolá. Becsületesen iparkodtam és magam is hiszem, hogy megérdemeltem a jutalmat... Ha mégsem nekem jut... nem tehetek róla.

Éppen arról gondolkozott Kelemen is, csakhogy neki a tanár szavai egy csöppet sem estek jól. Sőt abban a pillanatban, mikor a tanár azt mondta: »becsületesen mérkőztetek!« — Kelemennek valami furcsa, kellemetlen érzése támadt.

— Becsületesen mérkőztünk... hát persze... hogy ne? Mit is tehattünk volna!... Azaz... éppen csak azt a csekélységet leszámítva!... de azt nem tudja senki...

Csak az a baj, hogy mikor az ember azzal biztatja magát, hogy valamely hibáját nem tudja senki, mégis van egy hatalmas kisbíró, aki tudja. És nem is lehet elmenekülni előle, mert mindenki folytonosan magával hordozza. Ez a kérelhetetlen kisbíró pedig a lelki ismeret.

Annyira nem bírt előle menekülni Kelemen, hogy mire haza érkezett, egészen el volt komolyodva s lehorgasztott fejjel, keserves ábrázattal lépett be. Akár saját maga is megijedt volna magától, ha tükörbe néz.

Édes apja, aki éppen otthon volt, nem ijedt ugyan meg, de igenis nagyot nézett. Nem így várta ő haza Kelement, aki oly

büszkén és bizakodva indult reggel a nagy mérkőzésre. Természetesen, hogy az apa mindjárt kitalálta: baj van. Csakhogy azt nem találhatta ki, miféle baj van?

— Nos, hát ilyen savanyu képpel térsz haza? mondá komolyan. Tehát bele bukta a nagy vállalkozásba?

Erre föltámadt kissé a Kelemen hiúsága. Aztán meg nem is bukott még bele. Szinte daczosan felelé:

— Nem buktam bele... megfeleltem... el is végeztem minden feladványt. Majd holnap reggel tudjuk meg, ki a győztes.

— Akkor hát miért csinálsz olyan keserves ábrázatot? Ha jól végezted a dolgodat, akkor bizhatsz benne, hogy holnap nem marad el a jutalom.

— Igen... persze... de hát Ernő...

— Természetesen, ő is bizik. De ha úgy végezted a dolgodat, amint vártuk tőled, akkor mégis csak győznöd kell.

— Épp az a baj... az a szegény Ernő... izé...

— Ah, már értem! No, ez becsületesre válik, fiam. Tudom, mindig nemesen gondolkoztál. Most azon jár az eszed, hogy vetélytársad szegény fiú és nagyon zokon fog neki esni, ha reményei nem teljesülnek, mert az a segítség nagyon ráférne.

Kelemen kapott rajta, hogy zavarából ily szépen kivághatja magát. Azért így felelt:

— Persze... én arra nem gondoltam.

— No, azért semmi okod a busulásra. Majd én módját ejtem, hogy Ernő anyja kárpótlást kapjon. Ez nem a ti gondotok.

Ti megmérkőztetek és mindegyiknek joga van hozzá, hogy kivívja az elsőséget, melyért becsülettel fáradozt. Derék, becsületes munkáért megillet a dicsőség.

Már megint a »becsületes munka«! Hát már mindenki azt fogja emlegetni?

Kelemen elstetett a maga szobácskájába és azt adta ürügyül, hogy nagyon fáradt. Nem is igen látták többé s korán lefeküdt. Aludni azonban rég nem aludt olyan rosszul.

Másnap reggel igyekezett eltitkolni zavarát és sietett az iskolába, hogy meghallja az ítéletet, ki a győztes. Maga sem tudta, mit kívánjon, mit tegyen. Csak azt tudta, hogy mindig azt sugja neki valami:

— Nem becsületes uton jutsz a győzelemhez, ha győzni fogsz.

Mikor megérkezett az igazgató szobájába, a hova rendelve volt, a tanára és Ernő már ott voltak. Az igazgató nagyon nyájasan nézett reá, aztán így szólt:

— Kedves fiaim, derék munkát végeztetek. Egyiknek persze vesztesnek köll lennie, mert győztes csak egy lehet. A győztes pedig Kelemen. A szóbeli vizsgálatnál ő volt erősebb és nem győzhette le Ernő az írásbeli dolgozattal sem, mert a Kelemené éppen olyan hibátlan, mint az Ernőé.

Ernő még halványabb lett, halkan sóhajtott s csüggedten mondá:

— Én megtettem mindent, ami csak az erőmtől telt. Szegény anyám!

Akárhogy nem akarta, megteltek a szemei könyekkel. De vitézül leküzdötte és nyugodt maradt. Nem úgy Kelemen.

Amint ránézett Ernőre, vérvörös lett a szégyentől s hirtelen elszántsággal fölkiáltott:

— Nem, ez nem igazság! Ernőt illeti a jutalom, ő becsülettel megérdemelte! Én csalással jutnék hozzá!

Nagyot bámultak és persze nem értették.

— Micsoda furcsaságot beszélsz? kérdé az igazgató. Magyarázd meg!

— Megmagyarázom. Már elszántam magamat, tegyenek velem akármit. Hibáztam, most már belátom. Meg is bán-tam és jóvá akarom tenni. Inkább vesztek becsületes uton, mint hogy csalárd módon jussak dicsőséghez és jutalomhoz.

Aztán őszintén elmondta, hogy az ő dolgozata csak úgy vált jóvá, mert meglapta a versenytársa dolgozatát.

— Ez már más! szólt az igazgató. Így természetesen Ernő kapja a jutalmat, övé az ösztöndíj. Kicsibe mult, hogy igazságtalanságot nem követtünk el. De azért, Kelemen fiam, most már te is nyugodt lelki-ismerettel mehatsz haza. Amit tegnap elkövettél, az nagy botlás volt; de azzal, amit most nemes szívvel, bátor lélekkel tettél, helyre ütöted a hibádat. En megbocsátom és szeretni foglak ezután is. Otthon mondj el mindent híven szüleidnek, talán ők is megbocsátanak.

Igen, megbocsátották a szülők is. Sőt megölelték Kelemenét. És az apa így szólt:

— Nagyot tévedtél, mikor a hiuság hamisságra ragadott. De mégis győzelmet arattál, mely mindent jóvá tesz. Ernőnek igazságot szolgáltatnál, hibádat jószándódból megvallottad, a hamis uton szerzett

jutamat ne láttad téve latnak engem nem sajnálnak hiszem, hogy és . . . meg

RÉGEN

eset neveztek Tamán Tamán másodikévi tem, ez versenyre lannal is. nem igen

Hogy az csak bele volt elviselelhinni. Másfél év jobban tu

Nem vették is szor pörlele a pulyka-kedett, epés lett, hogy tünk el hnapot, mi csak azé kezdjük.

De egy dolog. Fa jut mindig kelek mulatvidámsága éppen nem

Nagy nál s mi pedig nem mint szerre rendeztün

jutamat nem akartad élvezni, mikor beláttad tévedésedet. A jó és nemes indulatnak engedtéél győzni szivedben s ezért nem sajnálom bukásodat, mert most már hiszem, hogy igaz ember lesz belőled, és... meglesz a puska, paripa is.

DUZZOGÁS.

(Képpel a 108. lapon.)

RÉGEN volt az, mikor velem ez a kis eset megesett. Akkor még nem neveztek Tamás bácsinak, de még jóformán Tamás urfinak sem, mert még csak másodévi gimnazista voltam. De azt hittem, ez már nagy sor és kiállhatnék versenyre akár egy egész tudós káptalannal is. Csak az volt a baj, hogy más nem igen hitte.

Hogy az öregek nem hitték, abba még csak bele törődtem volna; de azt nehéz volt elviselnem, hogy Ninuska sem akarta elhinni. Mindig azt mondogatta, hogy ő másfél évvel öregebb, ő ezt is, azt is jobban tudja.

Nem voltunk mi rossz testvérek, szeretjük is egymást, de azért mégis sokszor pörlekedtünk. Én felfortyantam mint a pulyka-kakas, Ninuska meg mérgeskedett, epéskedett, s a vége rendesen az lett, hogy mind a ketten rosszul töltötünk el hol egy fél napot, hol egy egész napot, míg újra össze békültünk. Persze csak azért, hogy nem sokára elülről kezdjük.

De egyszer aztán nagyot fordult a dolog. Farsang idején volt. Eszembe is jut mindig, valahányszor ügyes gyermekek multságán örvendezek a fiatalság vidámságán. Csakhogy az a mi esetünk éppen nem volt vidám.

Nagy multság készült egy rokonunknál s mi is hivatalosak voltunk, még pedig nemcsak mint vendégek, hanem mint szereplők is. Mert egy kis előadást rendeztünk s ki volt osztva, ki mivel

produkálja magát. Nekem és Ninuskának az jutott, hogy kettesben egy szép párbeszédet adjunk elő. Készültünk is rá szorgalmasan, betanultuk nagyon jól és előre örültünk, hogy milyen nagy tetszést fogunk aratni, milyen büszkék lesznek reánk szüleink.

Mikor a nagy nap megérkezett, korán délután legelőször is az öltözéshez fogtunk hozzá. Ninuska volt hamarabb készen s bejött hozzám.

— Hol is az a könyv? Még egyszer elolvasom a párbeszédünket.

— No hiszen, szépen vagyunk, ha még csak most tanuló, mondám gunyolódva.

— Nem most tanulom; de nem árt, ha még egyszer elolvasom. Minden esetre jobban fogom tudni a magam részét, mint te a magadét.

És elkezdte hangosan olvasni. Én boszankodtam a megjegyzésén és közbeszóltam:

— Gyönyörű lesz, ha így fogod eldarálni. Nem így kell azt elmondani.

— Ugyan ne zavarj! Majd bizony talán téled fogom tanulni, hogyan kell.

— Tanulhatnád is tőlem, rád fér.

Ebből a szép kezdetből aztán gyorsan következett a többi. Egyik szó mérgebb volt a másiknál s mindenről megfélekedve, javában pöröltünk, mikor a mamánk meglepett.

— Ejnye hát ti így készültök! Csuf civakodással?

— Én nem vagyok az oka... hanem Ninuska!...

— Nem igaz... Nem én vagyok az oka, hanem Tamás...

— Ugy? Egyik sem az oka? No's hát álljatok szépen ide egymás mellé az asztalhoz. Addig nem mozdultok, míg föl nem fedezitek, ki az oka.

Oda álltunk nagy duzzogva; de Ninuska, mintha azt mondta volna: »Nem bánom ha reggelig is itt állok... én nem vagyok az oka«. Én meg szakasztott ugyan-ezt gondoltam.

Tehát ott álltunk és haragosan duzzogtunk. Még csak nem is néztünk volna egymásra a viláért sem.

Az idő pedig nem állt meg a mi kedvünkért, hanem mult gyorsan a maga rendes szokása szerint. Egyszerre csak az óra ütése rémitett meg s kétségbe esetten kiáltottam föl:

— Hat óra! Most már kezdik!

Ninuska nem szólt, hanem sirva fakadt. Aztán egyikünk sem szólt, hanem rohantunk a másik szobába és versenyt kiáltottuk:

— Mama, kedves mamácska, én vagyok a hibás, nem Ninuska! Én vagyok a hibás, nem Tamás!

De a mama nem volt ott. Csak a nagymamát találtuk, aki így szólt:

— Nagyon szép, hogy mind a ketten belátjátok hibátokat. A mama örülni fog, ha majd haza jön. Már rég elment a néniékhez, hogy el ne késsék az előadásról. Ne féljete, ő majd szépen ki fog menteni titeket, hogy közbe jött valami akadály, itthon kellett maradnotok. Menjetek a szobátokba.

Ugyancsak leesett az állunk. Nagy busan tértünk vissza a szobánkba és bizony szomorú esténk volt a remélt mulatság és dicsőség helyett.

Hanem ettől a naptól fogva nem is pöröltünk, duzzogtunk mi többet.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XLII. köt. 3-dik számában közölt kockarejtvény megfejtését még beküldték: Szinyei-Merse Rózsika, Roth Margit és Vilmos, Könyöki Ella és Ilka, Szeligmann Rudolf, Kégly Mariska és Ilonka, Molnár Eta, Berger Irén, Prettenhoffer Pisti, Wertheimstein Adrienne.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Mautner Margit. Jól tetted, hogy egyszer te is neki fohászokdtál a levélírásnak. — Scheuer Robert. Mind a két leveleddel örömet szerezted. — Loyczel Irma. Az ige és tárgymutató (egyél, el) helyett főneveket tégy, hogy kelle-

ténél jobban meg ne nehezítsük a rejtvényt. Így kügazítva küldjed be másodszer s akkor örömet besorozom. — K. V. Magam is legott rá tértem. Az ilyesmi iránt érthető elnézéssel vagyok. — Josipovich Kálmán. A kék. Üdvözöllek. — Dousa József. Nagyra vagyok vele, hogy első tollvonással Forgó bácsihoz fordultál. — Rakovszky testvérek. Buzgóságok, ügyességtek s szívjóságotok nemes versengésének gyümölcsét s a hozzá kapcsolt sorokat piros betűkkel szeretném ide jegyezni. De hát fényesebb írásban s maradandóbb helyen lesznek azok megörökítve: a télen fázó és éhező, nyáron a fulladt pinczelakásokban gyötrődő gyermekek szívében, akiknek nyomora enyhítéséhez oly bő adakozással járultatok hozzá. — *Több levélről a jövő számban.*

G Y Á S Z.

Egy frissen földelt sir alatt nyugszik néhány nap óta kis olvasó társatok, a 11 éves

RIK GÉZA

kiből, bánatos anyja, hű testvérei s gyöngéd nagyanyjának szíve fájdalomra, f. h. 5. csak rövid szenvedés után, szállt fel tiszta, gyermeki lelke az Égbe.

Legyen könnyű neki a föld, mint a hópehely, mely most reá lebeg.

F. b.

JÓTÉKONYSÁG.

Az éhező és fázó gyermekek részére küldöttek: Rakovszky Iván, Pista, Maresa és Mártha, mint száznál több kézi munkájok elárusításából eredt jövedelmét, 223 frt 90 kr., Klein Margit 1 frt 30 kr., Klein Béla 1 frt., Milkó Imre és László 1 frt., Rodakowska Alma 1 frt 23 kr., Halász Zsiga 2 frt., Fabritzki Antal 1 frt., Könyöki Ella 1 frt. 20 kr., Könyöki Ilka 10 kr., Josipovich Kálmán és Dora 3 frt., Scheuer Rudolf 50 kr., Apa 2 frt., Widéry Jenő 30 kr.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon.
Forgó bácsi.